

КОМЕНТАРІ

Київського національного університету імені Тараса Шевченка
щодо звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи освітньо-професійної програми
42018 Фінансові інститути та ризик-менеджмент
за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа та страхування
за другим рівнем вищої освіти (заочна форма здобуття освіти)

Київський національний університет імені Тараса Шевченка висловлює щиру подяку експертній групі за проведену акредитацію та сформований звіт і надані рекомендації, на окремі з яких хочемо дати роз'яснення:

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Ураховуючи однакову назву з ОНП «Фінансові інститути та ризик-менеджмент», цілі та переважна кількість програмних результатів на цих програмах співпадають. Це ускладнює розуміння її унікальності та особливостей. Незначні обсяги набору на ОПП «Фінансові інститути та ризик-менеджмент» підтверджують наявність певних складнощів у здобувачів у розумінні переваг програми.	Звертаємо Вашу увагу на те, що програми були розроблені у тісній співпраці із основними стейкхолдерами, а саме студентами та роботодавцями. На розширеному засіданні кафедри було ухвалено рішення про запровадження програми «Фінансові інститути та ризик-менеджмент» і на денній і на заочній формах, оскільки набір ОК загальних та спеціалізованих компетенцій відповідають сучасним потребам ринку праці. 2020-2021 та 2021-2022 навчальні роки на заочній формі навчання були сформовані повноцінні групи по 8 осіб, лише в навчальному році 2022-2023 чисельність студентів склала 4 особи, що спричинено війною в Україні, коли по-перше відбувся відтік студентів закордон, а по-друге через зниження фінансової спроможності абітурієнтів. В 2021 році на заочну форму навчання на Економічному факультеті було набрано 106 студентів, а в 2022 році – 48. Отже, відбулось зниження на 55%, а по даній ОПП - на 50%, тому не можна робити однозначний висновок, що ОПП не користується попитом.
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Вибіркові дисципліни кафедри страхування, банківської справи та ризик-менеджменту на сайті економічного факультету розміщені загальним списком без поділу на кластери.	Перелік вибірових компонентів у розрізі кластерів представлений на сторінці кафедри на сайті економічного факультету (https://cutt.ly/RMzKXnj). Крім того, ми дотримуємося позиції, що студенти повинні знати весь склад і зміст вибірових дисциплін. Це пов'язано з тим, що вибір кластеру – це вибір студента, якщо він має намір здобути професійну кваліфікацію. Тому програми вибірових дисциплін представлені єдиним списком.

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
<p>Критерій 3</p> <p>Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	<p>1. В Університеті на момент акредитації були відсутні чітко визначені та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Зазначені правила знаходяться на стадії розробки.</p> <p>2. Недосить чітко виписані особливості вступу на ОПП порівняно з ОНП з цією ж назвою у програмі фахового вступного іспиту.</p>	<p>Наказ Міністерства освіти і науки України за №130 від 16 березня 2022 року «Про затвердження порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти», який відкриває для університетів можливість перезарахування результатів навчання здобутих у неформальній освіті (до цього часу будь-які дії з такого перезарахування були незаконними) набрав чинності тільки 23 вересня 2022 року. Університет сформував робочу групу для розробки свого документу з цього питання (розпорядження ректора «74 від 14.09.2022 року). Розроблений робочою групою проект Положення «Про валідацію і визнання результатів навчання здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти у програмах вищої та фахової передвищої освіти Київського національного університету імені Тараса Шевченка» (в Університеті є 2 коледжі) проходить етап обговорення і буде поданий на затвердження Вченою Радою до завершення 1-го семестру 2022/2023 навчального року. Принагідно зазначимо, що оскільки до цього часу перезарахування результатів здобутих у процесі неформальної та/або інформальної освіти як цілісних компонент програми в Університеті не здійснювалось, то загрози втрати якості освіти за програмою не виникало.</p> <p>2. Зважаючи на наданий нами коментар за 1-м Критерієм, цілком логічно, що програма фахового вступного іспиту є єдиною для ОНП та ОПП ФІРМ.</p>
<p>Критерій 4.</p> <p>Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	<p>1. Слабка активність здобувачів щодо участі в академічній мобільності та міжнародних проєктах.</p>	<p>1. Студенти постійно інформуються через загальноуніверситетські та кафедральні канали, зокрема Фейсбук (https://www.facebook.com/irotsnuk), телеграм-канал кафедри (https://cutt.ly/BM1b9mH) та KNU International Relations Office (https://t.me/irotsnuk).</p> <p>Проте участь в академічній мобільності – це особисте рішення студентів, а тому ми не маємо на нього впливу.</p> <p>А оскільки це заочна форма навчання, то переважна більшість студентів паралельно з навчанням успішно працевлаштовані, а отже, у них слабкі стимули навчання за кордоном.</p>

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
	<p>2. В РП навчальних дисциплін не відображається інформація щодо можливості визнання результатів неформального та/або інформального навчання за ОК чи за окремою частиною, видом навчальної роботи за освітнім компонентом.</p>	<p>Інформація щодо можливості визнання результатів неформального та/або інформального навчання за ОК чи за окремою частиною, видом навчальної роботи за освітнім компонентом відображається в РПНД тільки в тих випадках коли викладач може порекомендувати здобувачам курс неформальної освіти відомої йому (і гарантованої) якості який здатний забезпечити опанування частини програмних результатів навчання визначених для даної дисципліни. У випадку коли здобувач хоче аби йому перезарахували результати навчання із курсу який викладач не може рекомендувати (не рекомендував, не брав на себе відповідальності за забезпечення якості), здобувачу прийдеться іти шляхом подачі декларації про попереднє неформальне (інформальне) навчання</p>
<p>Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність</p>	<p>1. Відсутність в робочих програмах критеріїв оцінювання для визначених методів оцінювання. 2. В робочих програмах навчальних дисциплін відсутній розподіл балів між завданнями, що виносяться на іспит. 3. Відсутність результатів опитування здобувачів щодо застосування критеріїв оцінювання та їх об'єктивності.</p>	<p>1. Про розподіл балів студентам повідомляється на парі. Під час резервної зустрічі доц. Шолойко А.С. показувала в гугл-класі, як виставляє критерії оцінювання для певних завдань. Отже, студенти самостійно можуть ознайомитись із критеріями та балами. Наприклад, викладачі в різних дисциплінах можуть використовувати таке завдання, як есе. Але викладачі мають автономію у визначенні кількості балів за таким завданням. Це залежить від змісту дисципліни, особливості пропонованих завдань тощо. Уніфікацію в цьому питанні вважаємо недоцільною. На кафедрі систематично проводяться методичні семінари з питань структурування робочих навчальних програм, методів і форм викладання і оцінювання. Наприклад, на youtube-каналі кафедри представлено запис одного з таких семінарів (https://cutt.ly/SMsuixs). 2. У робочих програмах навчальних дисциплін відсутній розподіл балів між завданнями, що виносяться на іспит, адже вони відображаються в білетах і затверджуються за місяць до початку сесії. Також, типові завдання та бали за ними відображаються в НМК дисципліни. До кожної дисципліни, за якою передбачено іспит, заплановані консультації перед іспитом, на яких додатково надаються роз'яснення щодо типів завдань і їх оцінювання. 3. В частині змістовного щорічного оновлення ОК і ВК студенти проходять опитування на рівні дисциплін, які проводять науково-педагогічні працівники. Опитування на інших рівнях відбуваються</p>

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
		<p>згідно з Положенням КНУТШ про опитування здобувачів освіти і науково-педагогічних працівників КНУТШ (http://senate.univ.kiev.ua/?p=1469).</p> <p>Хочемо акцентувати увагу, на тому, що кафедрою щосеместрово проводяться опитування студентів щодо рівня задоволеності студентів освітньою програмою в цілому, так і окремих її компонентів. 100% студентів зазначили, що інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання в межах дисциплін доносилась своєчасно та в зрозумілій формі. Зокрема результати представлено в даному опитуванні: https://docs.google.com/presentation/d/1Nbj8KKD9nESwjzbzBzDZJ1F_w-PbbtvRA/edit#slide=id.p5</p>
<p>Критерій 6. Людські ресурси</p>	<p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6. ЕГ вважає, що ОПП повністю відповідає вимогам критерію 6, характеристик інноваційної чи взірцевості не виявлено.</p>	<p>На даній ОПП ОК викладаються висококваліфікованими викладачами, зокрема двома викладачами-практиками, що працюють на постійній основі (Тригуб О.В., Нечипоренко В.І.), одна викладачка-експерт міжнародних проєктів (Версаль Н.І.). Викладачі постійно підвищують рівень своєї кваліфікації, зокрема проходять курси на освітніх платформах Coursera, Prometheus, EdX (Балицька М.В., Ерастов В.І., Шолойко А.С.).</p> <p>У зв'язку з цим, а також із відсутністю визначених слабких сторін, недоліків та рекомендацій щодо удосконалення у контексті даного Критерію, просимо підняти оцінку.</p>
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	<p>1. Низький рівень залученості здобувачів до анкетування щодо процедур перегляду та оновлення ОПП та їх невисока активність у реалізації заходів із забезпечення якості освіти. 2 . Відсутність спільних наукових проєктів та публікацій роботодавців і НПП кафедри.</p>	<p>1. В рамках освітньої програми проводяться систематичні опитування студентів на рівні:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Університету (опитується представницька вибірка, яка за структурою відповідає контингенту здобувачів університету); - факультету (до опитування запрошуються студент випускного курсу ОП – в такого роду опитуваннях в Європі беруть участь зазвичай не більш як 30-35% запрошених); - кафедри (опитування здобувачів щодо якості освітніх компонентів). <p>У Звіті представлені покликання на аналіз опитування щодо рівня задоволеності освітньою програмою, які проводяться щосеместрово. В частині змістовного щорічного оновлення ОК і ВК студенти проходять опитування у розрізі дисциплін. Наразі відбувається перенесення інформації на новий сайт, тому презентації про</p>

Критерій	Звіт Експертної групи	Коментар Університету
		<p>проведені опитування зберігаються на гугл-диску, доступ до якого був наданий членам ЕГ (презентації будуть представлені на новому сайті економічного факультету). Надалі результати опитувань обговорюються зі студентами, в тому числі за їх участі в засіданнях кафедри, що підтверджується витягами з засідань кафедри, наданими членам ЕГ.</p> <p>2. НПП кафедри реалізують багато наукових проєктів спільно з роботодавцями. По-перше, роботодавці є співorganizаторами і запрошуються як спікери на конференції «Грудневі читання», які відбуваються кожні два роки, а також круглі столи в рамках Форуму, який організовується на рівні економічного факультету. По-друге, є спільні публікації з роботодавцями, а саме Тригуб О.В, Нечипоренком В.І. Також підготовлені два підручники у співпраці з роботодавцями «Ринок фінансових послуг», «Центральний банк і монетарна політика». По-третє, разом з роботодавцями відбувається співпраця на платформі FinEducation. 24-30 жовтня відбулися серія воркшопів і конкурс ФінХакатон, спрямований на підвищення рівня фінансової грамотності молоді, у співпраці з Genesis, ФГВФО, НБУ, iPlan, Volia, Приватбанк (https://cutt.ly/JMlvXQo).</p>
<p>Критерій 9. Прозорість та публічність</p>	<p>Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9. ЕГ не може виділити певних взірцевих характеристик у контексті виконання вимог критерію 9 за ОПП.</p>	<p>Не погоджуємось із оцінюванням на рівні В. Детальна інформація представлена не лише на сайті економічного факультету, але й на фейсбуці кафедри (https://cutt.ly/KMlbZr4), інстаграмі кафедри (https://cutt.ly/sMlbBoL), youtube-каналі кафедри (https://cutt.ly/5Mlb1As), телеграм-каналі кафедри (https://cutt.ly/BMlb9mH).</p> <p>У зв'язку із відсутністю визначених слабких сторін, недоліків та рекомендацій щодо удосконалення у контексті даного Критерію, просимо підняти оцінку.</p>